

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра економічної теорії і суспільних наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Д. В. Бабенко

« 06 » 07 2021 р.

Гарант освітньої програми

М. В. Дубініна

« 30 » 06 2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Політична економія»

Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	071 Облік і оподаткування
Освітньо-професійна програма	Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів початкового (молодший бакалавр) рівня вищої освіти за спеціальністю 071 Облік і оподаткування галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
Освітній ступінь	Молодший бакалавр
Семестр	1-й
Форма здобуття освіти	денна
Викладач	Довгаль О.В., доктор економічних наук, доцент, доцент кафедри економічної теорії і суспільних наук dovgal@mnau.edu.ua

Розглянуто на засіданні кафедри економічної теорії і суспільних наук.

Протокол № 11 від «17» червня 2021 року.

Завідувач кафедри

В.О. Ханстантинов

Схвалено науково-методичною комісією обліково-фінансового факультету.

Протокол № 11 від «17» червня 2021 року.

Голова науково-методичної комісії

Ю. Ю. Чебан

Схвалено на засіданні вченої ради обліково-фінансового факультету.

Протокол № 12 від «17» червня 2021 року.

Голова вченої ради

О. М. Вишневська

Миколаїв

2021

<p>1.Призначення навчальної дисципліни</p>	<p>Дисципліна «Політична економія» посідає провідне місце серед економічних дисциплін, що викладаються. Його вивчення створює теоретичну і методологічну базу для успішного опанування дисциплін, які передбачаються у подальшому навчанні, формує світогляд студентів, розвиває вміння орієнтуватися у сучасних економічних проблемах народногосподарської практики. Політична економія вивчає економічні категорії, поняття, закономірності, які відображають реальну економічну дійсність и уявляють собою фундамент економічної політики держави та народногосподарської практики. В ньому висвітлено роль держави в регулюванні ринкової економіки, відображається соціально-економічні умови країни та показується, з позицій вимог об'єктивних економічних законів, позитивні й негативні підходи та наслідки тих реформ, які проводяться в житті. Певною мірою аналізуються тенденції розвитку світового господарства.</p>
<p>2.Мета навчальної дисципліни</p>	<p>Мета: теоретичне обґрунтування соціально-економічних процесів, які відбуваються у суспільстві; розкриття закономірностей розвитку суспільного виробництва; формування у студентів економічного образу мислення, наукового світогляду, вміння постійно оновлювати і вдосконалювати знання, використовувати їх для аналізу господарської практики.</p> <p>Завдання: вивчення економічних відносин, які складаються між людьми в процесі виробництва, розподілу, обміну та споживання матеріальних благ; виявлення сутності та механізму дії економічних законів; визначення закономірностей функціонування ринкового господарства; формування та закріплення навичок студентів до використання економічних понять і категорій.</p> <p>Об'єкт політичної економії: економічна сфера</p> <p>Предмет політичної економії: економічні відносини суспільства</p>

3. Компетентності	<p>ІК. Здатність розв'язувати типові спеціалізовані завдання та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку та оподаткування, або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів бухгалтерського обліку і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ФК1. Здатність аналізувати та оцінювати економічні події та явища з метою підготовки інформації для прийняття управлінських рішень.</p>			
4. Програмні результати навчальної дисципліни	<p>ПРН 1. Демонструвати базові знання економічних категорій і законів для розуміння причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.</p> <p>ПРН 3. Знати та використовувати загальнонаукові та спеціальні методи для дослідження соціально-економічної діяльності підприємств.</p> <p>ПРН 5. Проявляти вміння працювати самостійно і в команді, проявляти лідерські якості, нести професійну відповідальність за результати роботи, дотримуватися етичних принципів, норм та стандартів професійної етики.</p>			
5.Опис навчальної дисципліни	<p>Всього годин/кредитів за навчальним планом, з них:</p> <ul style="list-style-type: none"> – лекції – практичні заняття – самостійна робота 	<p><i>90годин/3 кредити</i></p> <p><i>44 години/ 1,47 кредити</i></p> <p><i>30 години/ 1,0 кредиту</i></p> <p><i>16 годин/ 0,53 кредиту</i></p>		
Календарний план*				
№ з/п	Найменування тем	Розподіл навчального часу, годин		
		лк	пз	ср
Змістовий модуль 1				
1.	Предмет і метод політичної економії	2	-	-
2.	Виробництво матеріальних благ і послуг. продукт і характер праці	2	2	1
3.	Економічні потреби та інтереси	2	2	1

4.	Соціально-економічний устрій суспільства. економічна система та закони її розвитку	2	2	1
Змістовий модуль 2				
1	Форми організації суспільного виробництва. товар і гроші	2	2	-
2	Капітал: процес виробництва і нагромадження. наймана праця і заробітна плата	2	2	1
3	Витрати виробництва і прибуток	2	-	1
4	Ринок, його сутність і функції. Моделі ринку. Конкуренція і ціноутворення	2	2	1
Змістовий модуль 3				
1	Домогосподарства в системі економічних відносин	4	2	-
2	Підприємство як товаровиробник. валовий дохід і прибуток	2	2	2
3	Галузеві особливості виробництва і функціонування капіталу. форми прибутку, процент і рента	4	2	2
Змістовий модуль 4				
1	Суспільне відтворення. суспільний продукт і його основні форми	2	2	-
2	Економічний розвиток. зайнятість, відтворення робочої сили та їх регулювання державою	4	2	2
3	Господарський механізм в системі суспільного відтворення. Держава та її економічні функції	4	2	2
Змістовий модуль 5				
1	Сучасні економічні системи. Особливості розвитку перехідних економік	2	2	-
2	Сутність і структура світового господарства. Форми міжнародних економічних відносин	2	2	2
3	Економічні аспекти глобальних проблем	4	2	-
Всього		44	30	16
<p>*Примітка. Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього</p>				

<p>6. Порядок та критерії оцінювання процесу</p>	<p>Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Миколаївському національному аграрному університеті, Положення про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти у Миколаївському національному аграрному університеті.</p> <p>Оцінювання результатів навчання здійснюється за відповідними формами організації освітнього процесу, а саме: поточний та підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти. Порядок зарахування пропущених занять, зокрема: у формі усного опитування (у разі відсутності на лекції) та виконання індивідуального завдання (у разі відсутності на практичному занятті).</p> <p>Матеріал, який виноситься для обов'язкового самостійного опрацювання, здобувачі вищої освіти вивчають у вільний від занять час. Самостійна робота в обсязі 16 годин складається з вивчення матеріалу за допомогою конспектів лекцій, нормативно-правових документів відносно контролю і ревізії, а також підготовки до практичних занять. Завдання, які винесено на самостійне опрацювання, мають бути захищені та оцінені.</p> <p>Оцінка входить у допуск до екзамену.</p> <p>Рейтингова оцінка знань. Відрізняється від традиційної більш широким інтервалом балів, які диференційовані відповідно до складності матеріалу, що визначається його обсягом, рівнем самостійності засвоєння тощо знань. Форма підсумкового контролю – екзамен. Здобувачі вищої освіти, що набрали менше 36 балів до екзамену не допускаються. До складання екзамену такі здобувачі вищої освіти можуть бути допущені тільки після того, як наберуть необхідну кількість балів. За всі види робіт упродовж семестру (тести, опитування, самостійну роботу, реферати, контрольні роботи тощо) здобувач вищої освіти може отримати від 36 до 60 балів. Оцінювання здійснюється за бальною методикою ЄКТС. Зарахування пропущених занять відбувається після їх відпрацювання з НПП за розкладом консультацій.</p>
---	--

Поточний і підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти

№ модуля	Форма контролю	Кіл - кість заходів	Оцінка		Сума	
			min	max	min	max
I	Аудиторна робота в т.ч.					
	- усне опитування	1	2	3	2	3
	- контрольна робота	1	2	3	2	3
	- конспект	1	1	3	1	3
	- тестування	1	2	3	1	3
Разом по I модулю					6	12
II	Аудиторна робота в т.ч.	1	2	3	2	3
	- усне опитування	1	2	3	2	3
	- контрольна робота	1	1	3	1	3
	- конспект	1	1	3	1	3
	- тестування					
Разом по II модулю					6	12
III	1. Аудиторна робота в т.ч.					
	- усне опитування	1	2	3	2	3
	- контрольна робота	1	2	3	2	3
	- конспект	1	1	3	1	3
	- тестування	1	1	3	1	3
Разом по III модулю					6	12
IV	1. Аудиторна робота в т.ч.					
	- усне опитування	1	2	3	2	3
	- контрольна робота	1	2	3	2	3
	- питання для самоперевірки	1	2	3	2	3
	- підготовка презентацій, доповідей	1	2	3	2	3
Разом по IV модулю					8	12
V	1. Аудиторна робота в т.ч.					
	- підготовка презентацій, доповідей	1	2	3	2	3
	- контрольна робота	1	2	3	2	3
	- індивідуальне завдання	1	2	3	2	3
	- усне опитування	1	2	3	2	3
Разом по V модулю					10	12
Поточний контроль знань					36	60
Підсумковий контроль знань (екзамен)					24	40
Всього з дисципліни					60	100
Індивідуальна робота					1	8
Наукова робота (наукова стаття, наукова робота на конкурс, участь в олімпіаді)					5	10
Участь у заходах неформальної освіти за наявності документального підтвердження					3	5

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти, та шкала оцінювання – екзамен

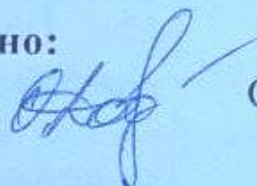
Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	5 (відмінно)
82 – 89	B	4 (добре)
75 – 81	C	4 (добре)
64 – 74	D	3 (задовільно)
60 – 63	E	3 (задовільно)
35 – 59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання 2 (незадовільно)
0 – 34	X	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни 2 (незадовільно)
7. Політика курсу	<p>Політика курсу визначається системою вимог, які пред'являються до здобувача вищої освіти при вивченні дисципліни та ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Дотримуватися етики поведінки, яка прописана в Кодексі академічної доброчесності у Миколаївському національному аграрному університеті. Пропущені заняття відпрацьовувати відповідно до затвердженого графіку консультацій. Академічна недоброчесність є несумісною з принципами викладання курсу. Основні принципи проведення занять:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відкритість до нових та неординарних ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку; - усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін; - різні моделі роботи на заняттях, у тому числі робота над вирішенням творчих завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді; - курс передбачає інтенсивне використання мобільних 	

	<p>технологій навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти та викладачеві спілкуватись один з одним у будь-який зручний для них час, а для здобувачів вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання;</p> <p>- протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять змістових модулів та виступити з презентацією чи з доповіддю додатково.</p>
<p>8. Інформаційні джерела</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1 Політекономія: навч. посібн. / Г.Г. Старостенко, Н.В. Мірко – Ірпінь: Видавництво Національного університету ДПС України, 2015 – 450 с. 2 Башнянин Г. І., Шевчук Є. С. Політична економія: Навчальний посібник / За ред. д.е.н., проф. Г. І. Башнянина і к.е.н., доц. Є. С. Шевчука. – 4-те вид., переробл. і виправлене – Львів: «Магнолія 2006», 2017. – 280 с 3 Основи економічної теорії / за заг. Ред. П. В. Круша, В. І. Депутат, С. О. Тульчинської / Навчальний посібник. – К. : Каравелла, 2016. – 448 с. 4 Помінова І. І. Політична економія: навч.-метод. Посібник / І. І. Помінова. – Х.: MONOGRAF, 2016. – 268 с. 5 Фінансово-економічна грамотність: підручник: [у двох частинах] – Ч. 1: Основи національної економіки, економіки регіонів та фінансової системи України / за редакцією д-ра екон. наук, проф. О.Б. Жихор, д-ра екон. наук, проф. О.В. Димченко. – Київ: Видавничий дім «Кондор», 2017. –1024с.; 6 Фінансово-економічна грамотність: підручник: [у двох частинах] – Ч. 2: Банківська система України, загальні поняття про облік, аудит та економічний аналіз в умовах ринкової економіки / за редакцією доктора економічних наук, професора О.Б. Жихор. – Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. – 440с. 7 Білецька Л.В., Білецький О.В. , Савич В.І. Економічна теорія (Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка) : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 684 с. 8 Горлач М.І., Соколов М.О., Кримов М.І., Лисенко С.Ф. Економічна теорія : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 532 с. 9 Касьяненко Л. М. Економічна теорія : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2019. 224 с. 10 Круша П.В., Депутат В.І., Тульчинської С.О. Основи

- економічної теорії : навч. посіб. Київ : Каравела, 2016. 448 с.
- 11 Мацелюх Н. П., Максименко І. А., Теліщук М. М. Економічна теорія (політ- економія, мікроекономіка, макроекономіка). Політекономія : навч. посіб. Ірпінь : Університет ДФС України, 2018. 456 с.
- 12 Семененко В.М. Економічна теорія. Політекономія : навч. посіб. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2019. 426 с.
- 13 . Шевченко Л.С. , Гриценко О.А., Марченко О.С. Економічна теорія : навч. посіб. Харків : Право, 2016. 268 с.
- 14 Кулішов В.В. Економічний довідник підприємця : навч. посіб. Львів : "Маг- ноля 2006", 2019. 162 с.
- 15 Мацелюх Н.П. Основи економічної науки : навч. посіб. 2-ге вид. допов. і перероб. Київ : Видавничий центр Видавничий центр "Кафедра", 2017. 212 с.
- 16 Довгаль О.В. Політична економія : курс лекцій. Миколаїв, 2017. 115 с.
- 17 Політична економія: плани семінарських занять, ключові поняття, питання для контролю і самоконтролю, творчі завдання, вправи, тести для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Молодший бакалавр» початкового рівня (короткий цикл) спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної форми навчання/О.В. Довгаль. – Миколаїв, 2021, с. 81.
- 18 Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.kiev.ua>
- 19 Офіційний сайт Державного комітету статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
- 20 Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
- 21 Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf.org>
- 22 Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua>
- 23 Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua>
- 24 Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>
- 25 Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>
- 26 Офіційний сайт Ради підприємців України при КМУ . URL: <http://www.radakmu.org.ua>
- 27 Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org>

<p>9. Інтеграція здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами</p>	<p>Для навчання, професійної підготовки або перепідготовки осіб з особливими освітніми потребами застосовуються види та форми здобуття освіти, що враховують їхні потреби та індивідуальні можливості. В університеті є пандус, кнопка виклику, а також особа, яка безпосередньо забезпечує інтеграцію здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами. Для здобувачів вищої освіти із особливими освітніми потребами забезпечується доступність навчання, у т. ч. за допомогою системи Moodle (https:// www.mnau.edu.ua/vyh-rob/ps-sluzh.).</p>
<p>10. Доступ до матеріалів навчання</p>	<p>Робоча програма дисципліни, її силабус та навчально-методичний комплекс дисципліни з необхідним його наповненням розташовано на офіційних ресурсах Миколаївського національного аграрного університету</p>

Силабус навчальної дисципліни розроблено:
 доктор економічних наук, доцент

О.В. Довгаль